

משני עברי החסך

(המשך מעמוד 7)

שונים בהם הצטיינו, בהיותם שיכורים, במסבאות השונות. הצלקות שלהם, בכל חלקי-הגוף, הן אותות-הכבוד, אותם הם מראים ברצון לגבירות.

★ ★ ★

רוקיני'רול מזרחי

ה שעה מתקרבת לחצות. נותרה לי שעה, עד לרכבת האחרונה. אנחנו עוברים ה כולנו ל"מובה", מועדון האמנים של מזרח-ברלין, לא הרחק מן התיאטרון. הרחובות כבר ריקים ושוממים.

המובה ("שחף") הוא מקום אריסטוקראטי מאד. גברת כבודה נוטלת למטה את המעילים. הכניסה היא רק לחברים, אך מסבירים לה שאני אורח זר, והכל בסדר.

למעלה שולטת מלכת-המועדון, טראוטה. טראוטה היא טיפוס שאיש לא היה מצפה לפגוש אותו במחנה הסוציאליזם: היא המוזגת של הבאר, שמנומנת, יפה, לבושה בשמלת-ערב בעלת מחשוף עצום, מאופרת ביד אמן, צבועת-עפעפיים, צבועת-פה, צבועת-ריסים, מרוטת גבות — הדמות המושלמת של הפיתוי הנשי, אחרי הכוס השניה של חוקה רוסי טוב.

טראוטה קוקטית, מפלרטטת, מתוקה — כל עוד יש בכיסך מארק (מזרחי) אחד. אחר-כך היא עשויה לאבד את הענין בך באופן פתאומי.

החוקה הוא טוב וזול, ואני מסתכל סביבי. המועדון מורכב מכמה חדרים, ובכולם רוקדים. התזמורת הקטנה מנגנת. מה היא מנגנת? רוקיני'רול אמריקאי, כמובן. בברלין המזרחית אין רוקדים שום דבר אחר. במשך כמה שנים לא ניתן לאמריקאנים לחזור. משנפתח בפניו אשנב קטן, הוא ממלא את כל החלל. אין זכר לריקודים הגרמניים המקוריים, הנחמדים למדי, הנשמעים עדיין במידה רבה בגרמניה המערבית.

הרוקדים לבושים היטב, בעיקר הרוקדות. שמלות-ערב, מחשופים, עקבים גבוהים. אין הן שונות מן הרוקדות בקוקטייל-באר ברחוב הירקון, או בפיקאדילי, או בסאנט גארמין. הן רק מתמסרות לריקוד ביתר רצינות.

המארחים שלי טורחים להכיר לי כמה עלמות צעירות. מקשקשים על הא ועל דא. "תשאלו שאלות", נוזף אחד החברים בצעירות. "עשו משהו להשכלה שלכן!"

כממלאות חובה של השכלה סוציאליסטית, ושאלות הצעירות שאלות. מה גודלה של אוכלוסית ישראל? כערך כגודל אוכלוסית ברלין המערבית. מה, באמת? זה הכלל או למה אין שלום עם הערבים? מדוע ישראל התקיפה את מצריים?

אולם אחרי כמה דקות חזרת השיחה לאפיקים יותר מעניינים — אופנת הבגדים במזרח גרמניה, הרכילות האחרונה, יופי המין הנשי הגרמני לעומת האנגלי והצרפתי.

הרוקיני'רול ממלא את האולם, טראוטה מפלרטטת ליד הבאר ופתחת בקבוקי שמפניה חוקה, הזוגות רוקדים. אנחנו בעולם הקומוניסטי, אשר מליזני בני-ראם חושבים עליו בחיל וברעדה ובפיק-ברכיים.

מרחוק הכל נראה שונה. יש שחור ויש לבן, ותחום רובצת בין השניים. יש בורגנות ופרולטריון, או חרות ושיעבוד, ועוד ועוד. אולם כשאתה בא למקום, אתה גורכ לדעת כי האדם שהה בכל מקום. הוא מסתגל לכל מצב והופך כל מצב לטבעי. עיקר מרצו הנפשי מקודש לענייני יומיום קטנים — התפקיד הבא שלו בתיאטרון, חייה-האזכה של הזולת, הקלוגרמים המיותרים (או החסרים) של גופו. לעומת המשותף האנושי הזה, הבדלי המשטר זעירים למדי.

★ ★ ★

בלשים ותומאס מן

ל מחרת היום אני מבקר בדירתה של ברברה, בתו של ברקט. ברברה היא שחקנית צעירה, עדיין לא חשובה ביותר, והיא חיה עם שחקן צעיר, בלונדי ורציני, המשחק תפקיד קטן באמא קוראג.

ברברה גרה בבית אחורי, בדירה מרוחחת מאד של ארבעה חדרים גדולים, ברחוב פריוריך. בשעה שהיא מכינה את ארוחת-הערב, פרוסות לחם עם שלל נקניקים מצויינים, אני יכול לעלעל בספרייה גדולה של רומאנים בלשים אנגליים (ברברה גדלה באמריקה, שם שהה אביה מעליית היטלר ועד עליית מיקארת); להקשיב לתקליטים ארוכי-נגן של תומאס מאן, הקורא בעצמו קטעים מספרו על וידוי הנזיל הרמן קרול, או לראות בטלביזיה את הצגתו של מחזה ספרדי שהוצג בשעתו בקאמרי.

רמת-המחיה של ברברה ובני מעמדה במזרח גבוהה מאד. המשטר נתן לה את הכל — מכונת כינונית יפה, משכורת מצויינת, העולה עשרות מונים על משכורתו של פועל פשוט. מבחינה כלכלית, האינטליגנציה והאמנות משתלמות מאד בעולם הקומוניסטי. המשטר מעריך את חשיבותן מאין כמוהו.

הרדיו מספר על משפטו של האביכט, שנגמר היום. האביכט היה הכוכב העולה במזרח, הוגה-דעות צעיר שהטביע את חותמו על כל הנוער המשכיל. עתה הואשם בקשר עם שרת-יריגול מערביים, נסיון להפיל את המשטר ועוד. שני עדים נאסרו בעצם שעת הדיונים באולם בית-המשפט, והושמו לידו על ספסל הנאשמים. האביכט קיבל עשר שנים עבודת-סרך.

"מסכן", אומרת ברברה, יותר בצער מאשר ברוגז. "הם יאברו את הקשר עם התהליך." היא מסבירה לי את כוונתה: תוך עשר השנים הקרובות יוכרע גורל העולם, לכאן או לכאן. המאבק יהיה, כמובן, ממושך יותר, אך ההכרעה תיפול. אין ספק כי הקומוניזם ינצח, כי הוא נושא בחובו את העתיד. המערב יתמוטט במשבר כלכלי נורא. כאשר יצא האביכט מבית-הסוהר, כבר יהיה זה עולם אחר. מסכן האביכט.

בערב אני רואה את אמא קוראג. נהדר. בישראל היה זה מחזה בלי טעם, כי אין זכר הרחוק מן האדם הישראלי יותר ממלחמת שלושים השנה, בה נקטל שליש מאוכלוסית גרמניה ונורע הזרע הנורא שנבט לאיטו במלחמת הנאצים. הגרמנים יודעים זאת. ברקט, גרמני נוצרי שהיה נשוי ליהודיה, נתן לכך ביטוי עילאי.

★ ★ ★

כובעי הנאצים וה"חצי חזקים"

על הכובעים האדמה צמח הנאציזם, אומר בן-שיחי. אנו יושבים בקפה קאמפינסקי, הקפה המרכזי של ברלין המערבית, בקורפירסטנדאם. קאמפינסקי מפורסם עוד מלפני ימי היטלר, עתה הוא מלא אנשים, ובעיקר נשים קשיות, הלבושות כולן בחליפות נוראות וחבושות כובעים נוראים. זהו כיעור בורגני, בוטח בורגני, מרוצה מעצמו.

כובעים מכוערים אלה הם שעוררו את חמת בן-שיחי. נשים זקנות אלה, או אחיותיהן הבכורות, העלו את היטלר לשלטון. הן והבנים שלהן — ילדים שחונכו ועודם מתחנכים בבתי-ספר במסגרת של מרות מוחלטת, בכיתות בהן יושב המורה על קתדרה, כמו אליל על הר אולימפוס.

למראית-עין, אלה ילדים מחונכים מאד. אין רואים ואין שומעים אותם. אולם האישיות המדוכאת מוצאת לה מוצא איך שהוא. הם מסוגלים לשפלות אמיתית, למעשי-קונדס רעילב שלא יתארו בין הצברים חסרי-החינוך הגדלים להם בארץ כעשבי-בר, ללא תרבות אך גם ללא דיכוי אישיותם.

פעם מצא נוער זה את הפורקן ליצריו המדוכאים בס.ס. ובמרת-פייציוניים. כיום מצטרפים רבים מבניו לכנופיות ה"חצי חזקים", המטרידות את כל גרמניה המערבית — צעירים הדוהרים על קטנועים ללא התחשבות באיש, הופכים את חיי המשטרה לגיהנום, מגדלים את שערותיהם המרוחות בשמן קמעט כמו בחורות וגורמים לכך שקציני הצבא החדש מקבלים אולקוס מרוב דאגה מדי חושבם על הצפוי להם כאשר יגיעו אלה לגיל הגיוס. בגרמניה מוצג עתה סרט נהדר, מתוצרת גרמניה המזרחית, המסביר במקצת אין חנוך

נסיעת חנם למוסקבה

ועד הפסטיבאל הישראלי מזמין את קוראי העולם הזה להשתתף בתחרות על הנושא: "ידידות בין הנוער העברי לנוער הערבי במדינת ישראל". הזוכה בתחרות זו יזכה בנסיעת חנם לפסטיבאל הנוער והסטודנטים שיתקיים הקיץ במוסקבה. הפרס ינתן לצעיר או ל- צעירה שיביעו בצורה האמיתית והמשכנעת ביותר את רעיון התחרות, בצורה של סיסמה, שיר, סיפור או כתבה. העבודות בצירוף מודעה זו צריכות להגיע לת. ד. 136 ("פסטיבאל") עד 21 למאי, 1957.